

Brusel 9. února 2023
(OR. en)

6273/23

VISA 30
FRONT 49
MIGR 58
IXIM 24
SIRIS 13
COMIX 74

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	9. února 2023
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2023) 66 final
Předmět:	ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ o aktuálním stavu příprav provedení nařízení o VIS v plném rozsahu předkládaná v souladu s čl. 11 odst. 3 nařízení (EU) 2021/1134

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2023) 66 final.

Příloha: COM(2023) 66 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 9.2.2023
COM(2023) 66 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

**o aktuálním stavu příprav provedení nařízení o VIS v plném rozsahu předkládaná v
souladu s čl. 11 odst. 3 nařízení (EU) 2021/1134**

Shrnutí

Nařízení (EU) 2021/1134¹, kterým se mimo jiné mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008 ze dne 9. července 2008 o Vízovém informačním systému (VIS) a o výměně údajů o krátkodobých vízech mezi členskými státy (nařízení o VIS)², vyžaduje, aby Komise předkládala Evropskému parlamentu a Radě výroční **zprávu** o aktuálním stavu příprav na provedení uvedeného nařízení v plném rozsahu. Toto je **první výroční zpráva Komise**.

Zavedení nové architektury IT v oblasti migrace, hranic a bezpečnosti je základním kamenem pro vytvoření jednoho z nejmodernějších systémů správy hranic na světě. Vízový informační systém je nedílnou součástí této architektury. Aby dokončily zavedení včas a v plném rozsahu, musí členské státy EU, země přidružené k schengenskému prostoru, agentury EU i Komise postupovat společně. **Pokud se někdo z nich opozdí, toto zpoždění postihne všechny** a také to pravděpodobně povede ke zvýšení **nákladů**.

Celkově je příprava zavádění revidovaného systému VIS na dobré cestě. V návaznosti na přijetí pozměňujícího nařízení dne 7. července 2021 Komise v příslušných výborech a ve skupině odborníků neprodleně zahájila projednávání řady **prováděcích aktů a aktů v přenesené pravomoci**, které jsou nezbytné pro vývoj nových složek systému VIS. V současné době byla zahájena práce na všech dvanácti prováděcích aktech a aktech v přenesené pravomoci, které se nacházejí v různých fázích postupu přijímání. V příslušném výboru a expertní skupině se projednává šest prováděcích aktů a tři akty v přenesené pravomoci, zatímco tři prováděcí akty jsou již formálně přijaty.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1134 ze dne 7. července 2021, kterým se mění nařízení (ES) č. 767/2008, (ES) č. 810/2009, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1860, (EU) 2018/1861, (EU) 2019/817 a (EU) 2019/1896 a kterým se zrušují rozhodnutí Rady 2004/512/ES a 2008/633/SVV za účelem reformy Vízového informačního systému (Úř. věst. L 248, 13.7.2021, s. 11).

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008 ze dne 9. července 2008 o Vízovém informačním systému (VIS) a o výměně údajů o krátkodobých vízech mezi členskými státy (nařízení o VIS) (Úř. věst. L 218, 13.8.2008, s. 60).

1. Úvod

Vízový informační systém (VIS) byl zřízen rozhodnutím Rady 2004/512/ES,³ aby sloužil jako technologické řešení pro výměnu údajů o vízech mezi členskými státy. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008 (nařízení o VIS)⁴ stanovilo účel a funkce VIS, jakož i povinnosti, které se systémem souvisejí, a rovněž podmínky a postupy pro výměnu údajů o krátkodobých vízech mezi členskými státy s cílem usnadnit posuzování žádostí o krátkodobá víza a přijímání souvisejících rozhodnutí. Systém VIS začal fungovat dne 11. října 2011 a v období od října 2011 do února 2016 byl postupně zaváděn na konzulátech všech členských států.

Cíle systému VIS spočívají ve zlepšování provádění společné vízové politiky, konzulární spolupráce a konzultace mezi ústředními vízovými orgány usnadněním výměny údajů o žádostech a o souvisejících rozhodnutích mezi členskými státy s cílem:

- usnadnit řízení o žádostech o vízum,
- zamezit spekulativnímu podávání žádostí o víza („visa shopping“),
- usnadnit boj proti podvodnému zneužívání totožnosti,
- usnadnit kontroly na hraničních přechodech na vnějších hranicích a na území členských států,
- pomáhat při zjišťování totožnosti každé osoby, která nesplňuje nebo přestala splňovat podmínky pro vstup nebo pobyt na území členských států,
- usnadnit určení členského státu příslušného k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013⁵,
- přispívat k předcházení ohrožení vnitřní bezpečnosti členských států.

Nařízení (EU) 2021/1134, kterým se mimo jiné mění nařízení o VIS, vstoupilo v platnost dne 2. srpna 2021. Poskytuje orgánům vydávajícím víza klíčové informace o žadatelích o krátkodobá schengenská víza a zároveň umožňuje příslušníkům pohraniční stráže odhalovat cestující, kteří mohou představovat bezpečnostní riziko. Nová pravidla rozšiřují i rozsah systému VIS – a to zejména přidáním žadatelů a držitelů dlouhodobých víz a povolení k pobytu – při plném dodržování *acquis* v oblasti ochrany údajů s cílem zajistit, aby tyto orgány měly nezbytné informace v okamžiku, kdy je potřebují. Dohodnutá nová pravidla umožní důkladnější prověření žadatelů o krátkodobá víza, dlouhodobá víza a povolení k pobytu, lepší výměnu informací mezi členskými státy o držitelích těchto dokladů a plnou interoperabilitu s ostatními informačními systémy EU.

Podle čl. 11 odst. 1 nařízení (EU) 2021/1134 přijme Komise do 31. prosince 2023 rozhodnutí o stanovení data pro zahájení provozu revidovaného systému VIS. Tento článek však stanoví i řadu podmínek, které musí být splněny ještě předtím, než bude možné toto rozhodnutí přijmout, konkrétně to, že bude třeba přijmout nezbytné prováděcí akty a akty v přenesené

³ Rozhodnutí Rady 2004/512/ES ze dne 8. června 2004 o zřízení Vízového informačního systému (VIS) (Úř. věst. L 213, 15.6.2004, s. 5).

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008 ze dne 9. července 2008 o Vízovém informačním systému (VIS) a o výměně údajů o krátkodobých vízech mezi členskými státy (nařízení o VIS) (Úř. věst. L 218, 13.8.2008, s. 60).

⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (Úř. věst. L 180, 29.6.2013, s. 31).

pravomoci uvedené v této zprávě, že Agentura Evropské unie pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva (eu-LISA) bude muset oznámit Komisi úspěšné dokončení všech testovacích činností a že členské státy budou muset Komisi oznámit, že přijaly nezbytná technická a právní opatření.

Systém VIS bude součástí společného rámce interoperability zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/817⁶ a (EU) 2019/818⁷ a vývoj jeho nových funkcí a procesů by měl být tedy plně v souladu s těmi, které jsou obsaženy v ostatních informačních systémech EU, jež tvoří součást rámce.

Podle čl. 11 odst. 3 nařízení (EU) 2021/1134 musí Komise předložit Evropskému parlamentu a Radě zprávu o aktuálním stavu příprav provedení tohoto nařízení v plném rozsahu. Tato zpráva by měla obsahovat podrobné informace o vzniklých nákladech a informace o případných rizicích, která mohou mít dopad na celkové náklady. Podobné zprávy má Komise předkládat každý rok, dokud nepřijme rozhodnutí, kterým se stanoví datum zahájení provozu systému VIS podle výše uvedeného nařízení.

Toto je první výroční zpráva Komise a zahrnuje období od přijetí pozměňujícího nařízení dne 7. července 2021 do přípravy této zprávy v prosinci 2022.

2. Prováděcí právní předpisy nařízení o VIS

Nařízení (EU) 2021/1134 o interoperabilitě stanoví, že je třeba přijmout prováděcí právní předpisy za účelem doplnění a provedení některých podrobných technických aspektů tohoto nařízení. Některé z těchto aktů jsou nezbytné k tomu, aby agentura eu-LISA mohla v plném rozsahu začít s navrhováním a vývojem funkcí v rámci celkové architektury systémů IT, k čemuž je potřeba vymezit technické specifikace. Aby se usnadnilo používání systému VIS příslušnými orgány členských států a agenturami EU, je zapotřebí dalších aktů pro stanovení technických pravidel.

Od přijetí nařízení v roce 2021 zorganizovala Komise čtrnáct schůzí výboru a šest setkání expertní skupiny pro systém VIS s cílem projednat řadu návrhů prováděcích aktů a aktů v přenesené pravomoci za účelem vývoje revidovaného systému VIS.

V současné době byla zahájena práce na všech dvanácti prováděcích aktech a aktech v přenesené pravomoci, které se nacházejí v různých fázích postupu přijímání. V příslušném výboru a expertní skupině se projednává šest prováděcích aktů a tři akty v přenesené pravomoci, přičemž tři prováděcí akty byly již formálně přijaty. Toto je dále znázorněno v tabulce níže:

Tabulka 1 Stav povinných prováděcích aktů a aktů v přenesené pravomoci podle nařízení ke dni 7. prosince 2022

Nařízení	Typ aktu	Přijato	V procesu	Ve výboru	Zatím
-----------------	-----------------	----------------	------------------	------------------	--------------

⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/817 ze dne 20. května 2019, kterým se zřizuje rámec pro interoperabilitu mezi informačními systémy EU v oblasti hranic a víz a mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1726 a (EU) 2018/1861 a rozhodnutí Rady 2004/512/ES a 2008/633/SVV (Úř. věst. L 135, 22.5.2019, s. 27).

⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/818 ze dne 20. května 2019, kterým se zřizuje rámec pro interoperabilitu mezi informačními systémy EU v oblasti policejní a justiční spolupráce, azylu a migrace a kterým se mění nařízení (EU) 2018/1726, (EU) 2018/1862 a (EU) 2019/816. (Úř. věst. L 135, 22.5.2019, s. 85).

			formálního přijetí	nebo exp. skupině	nezahájeno
Vízový informační systém	V přenesené pravomoci			3	
	Prováděcí	3		6	

3. Sledování provádění ze strany členských států a agentur EU

Důležitost včasného zavedení revidovaného systému VIS je plně uznávána na úrovni EU i členských států, stejně jako vzájemné závislosti mezi systémem VIS a vývojem dalších informačních systémů EU a složek interoperability. V zájmu plného a včasného provedení musí členské státy, agentury EU a Komise postupovat společně, aby se zabránilo situaci, kdy něčí nečinnost povede k opožděnému zahájení provozu v případě všech aktérů.

4. Náklady a rizika

Návrh Komise na pozměňující nařízení byl přijat dne 7. července 2021, tedy o rok později, než bylo původně plánováno. Legislativní finanční výkaz připojený k návrhu Evropské komise na pozměňující nařízení, kterým se reviduje nařízení o VIS, byl pozměněn v červenci 2021 z důvodu aktualizace harmonogramu zavádění revidovaného systému VIS za účelem zajištění dostupnosti dostatečných finančních a lidských zdrojů pro agenturu eu-LISA.

V pozměněném legislativním finančním výkazu je uvedeno, že návrh požaduje z rozpočtu EU na období 2021–2027 celkem 178,6 milionu EUR. Tato částka zahrnuje příslušný rozpočet pro členské státy (45 milionů EUR) na úpravu jejich vnitrostátních systémů, pro Europol (29,8 milionu EUR) na nezbytnou modernizaci IT systémů této agentury a potřeby personálu, pro Evropskou agenturu pro pohraniční a pobřežní stráž (5,4 milionu EUR) na zřízení nového přístupu do systému VIS v rámci agentury, potřeby personálu a schůze a pro agenturu eu-LISA (98,2 milionu EUR) na rozvoj všech IT prvků návrhu a provozu modernizovaného systému VIS, jakož i na potřebu zaměstnat dočasné zaměstnance.

Na základě tohoto návrhu pozměňujícího nařízení Komise se dopad na provozní výdaje agentury eu-LISA vynaložené v souvislosti s vývojem revidovaného systému VIS odhaduje na 16,2 milionu EUR v roce 2022 a 28,9 milionu EUR v roce 2023.

Zavedení systému VIS v rámci společného rámce interoperability a jeho přizpůsobení pro interakci s ostatními IT systémy zahrnuje řadu různých úprav, jejichž výsledkem je pokaždé nová verze systému. Tyto různé verze systému VIS musí být zaváděny postupně. Hospodářské důsledky krize Covid-19 měly dopad rovněž i na zadávání veřejných zakázek a prováděcí postupy v členských státech a agenturách Unie. Výše uvedené aspekty mohou nepříznivě ovlivnit dobu trvání některých fází projektu za účelem zavedení nové architektury informačních systémů EU v oblasti hranic, migrace a bezpečnosti.

V návaznosti na rozhodnutí správní rady agentury eu-LISA ze dne 23. června 2022 a dále na rozhodnutí neformálního zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci konaného ve dnech 11.–12. července 2022 byl revidován harmonogram zavádění nové architektury IT

informačních systémů EU a jejich interoperabilitu. V návaznosti na opožděné uvedení Schengenského informačního systému do provozu je nynější harmonogram zprovoznování různých informačních systémů EU následující: březen 2023 pro SIS, polovina května 2023 pro EES, polovina listopadu 2023 pro ETIAS a pro ECRIS-TCN a postupné zahájení provozu složek interoperability do června 2024.

Potenciální dopad revidovaného harmonogramu pro informační systémy EU a interoperabilitu na náklady při zavádění systému VIS není v této fázi měřitelný. Nicméně na základě dostupných údajů o výdajích vynaložených v roce 2021 a 2022 členskými státy a příslušnými agenturami EU nebylo dosud identifikováno žádné riziko překročení částek předpokládaných v pozměněném legislativním finančním výkazu.

5. Závěr

Členské státy, státy přidružené k schengenskému prostoru a agentury EU sdílejí obecný závazek spočívající v zajištění zavedení revidovaného systému VIS v plném rozsahu, a to rovněž jako součásti širšího rámce interoperability informačních systémů EU. Sama Komise i nadále řídí a pozorně sleduje pokrok všech zúčastněných stran s cílem dosáhnout plné dostupnosti nových a modernizovaných systémů IT a složek interoperability do června 2024. V červnu 2022 vyzvala správní rada agentury eu-LISA tuto agenturu, aby prozkoumala možnost důkladněji začlenit harmonogram zavádění revidovaného systému VIS do celkového revidovaného harmonogramu interoperability, což bylo potvrzeno na zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci konaném ve dnech 11.–12. července 2022.

Celkově je práce na zavádění revidovaného VIS na dobré cestě. Zajištění toho, že to tak zůstane, však vyžaduje, aby všichni zúčastnění postupovali společně, pokud jde o vývoj a zavádění všech informačních systémů EU a složek interoperability, a aby byla neustále sledována rizika, která by mohla způsobit zpoždění. Komise se spolu se všemi dotčenými stranami nadále snaží případná zpoždění společně odhalovat a co nejvíce je omezovat na minimum, aby byl dodržen dohodnutý harmonogram zavádění.